

ПАМ'ЯТАННО МІНУЛЕ
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— ВУДИМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Рекламі і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
З Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2260
З Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 84. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 6-го ТРАВНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, MAY 6, 1976 No. 84. VOL. LXXXIII

В КОНГРЕСІ ЗСА ЗГОЛОШЕНО РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІНСА І СВОБОДИ РЕЛІГІЇ В СРСР

Вашингтон. — Конгресмен Джон Бюкенен, республіканець з Алабами, висловив резолюцію в Палаті Репрезентантів ЗСА в обороні уряду з вільного українського баптистського діяча Георгія Вінеса, вимагаючи від союзу уряду звільнення його і "дозволу всім віруючим в ССР вільно виконувати релігійні практики згідно з їхнім сумлінням".

Резолюцію конгресмена Бюкенена, яка має число Г. Р. 606, по ініціативі підтримало 67 законодавців, згідно з повідомленням Комітету Оборони Валентина Мороза.

Зголошуючи резолюцію в Палаті Репрезентантів, конгресмен Бюкенен заявив, що справа Г. Вінеса "не є одиноким прикладом жорстокого переслідування за релігійні віросповідання в Союзі". Він сказав, що Вінеса є унікальним і драматичним, що його батько і мати були рівнож у в'язниці виставили за віру в Бога, а тепер же й діти його загрожені у висліді їхньої заяви, що вони не покинуть віри батьків".

Мотивуючи резолюцію в Конгресовий Рекорд.

Не бачив релігійного переслідування в СРСР

Київ. — На початку квітня ц. р. київська преса опублікувала пропагандистську розмову кореспондента РА-ТАУ Олександра Троценка з генеральним секретарем Союзу баптистів у Великобританії, Дейвідом Расселом, який брав участь в конференції європейської баптистської організації, яка відбулася в Москві. Рассел у розмові з Троценком між іншим відзначив, що за всю історію існування європейської баптистської організації, вони вперше провели засідання "визконному" в "одній із соціалістичних країн", а невдовзі, тобто в серпні, такі наради відбулися у другій соціалістичній країні — цього разу в Мадриді. Під час роботи в Москві, — заявив Д. Рассел, — ми вирішували ряд важливих питань. Одні з них стосуються наших внутрішніх справ, інші, на мій погляд, мають ширше значення. Йдеться зокрема про майбутню міжнародну конференцію релігійних діячів на захист миру, яка відбувається в Москві. Скликали її запропонував патріарх московський Пимен. Валентин висловився теж у її користь".

На запитання: "Чи зустрічали Ви факти порушення з

Георгій Вінес

оборони Вінеса, конгресмен Бюкенен переповів в деталях його і його родинні мартирологію, від часу першого арешту його батька Петра в 1930 році за його місіюну працю в Сибірі до останнього арешту Георгія в березні 1974 року і засуду на п'ять років ув'язнення в таборі суворого режиму і п'ять років заслання за конфлікт з майна. Резолюція і документація в справі Вінеса були внесені Дж. Бюкененом в Конгресовий Рекорд.

"СВОБОДА СЛОВА, ДУМКИ І РЕЛІГІЇ Є МІТОМ В СРСР" — КАЖЕ КОНГРЕСМЕН БІДЖІ

Вашингтон. — "Свобода слова, думки і релігії, які є наріжними каменями нашої демократії, є мітом в Союзі", заявив конгресмен Маріо Біджі, демократ з Нью-Йорку, під час виступу в Палаті Репрезентантів у вівторок, 27-го квітня, відкликаючись на коментар Роберта Вілліамсона, першого лідера нової телевізійної станції "А-Данні" ньюйоркської телевізійної станції ВОР-ТВ після його повороту з подорожі по ССР. Засуджуючи союзу режим за наявні порушення людських прав, обмеження свобод і експлуатацію населення, конгресмен Біджі сказав, що ССР зберігає коштом звичайних людей, які заважають заробити на прожиток. Р. Вілліамсон у своєму коментарі вказав на відсталість союзу економіч-

ної системи і на противоріччя, які створили класу "партиї буржуа", з одного боку, і убожество серед населення з другого. "Я міг би замінити нашу підземку на московську, але на цьому обмін кінчається". — сказав Біджі, який займає пост віцепрезидента і адміністративного директора цієї телевізійної станції. "Адже найгіршою наругою над населенням є заперечення свободи". Союзу преса, сказав Біджі, є "засобом режимної пропаганди", яка годув населення "викривленою дійсністю".

"Рай на землі, який обіцявали більшовики, перемінюється в духовний пустак", закінчив свій коментар Р. Біджі, який в Конгресовий рекорд разом із своєю промовою.

Московський суд засудив українця на розстріл

Москва. — Ньюйоркський щоденник "Дейлі Нюз" у числі з 5-го травня ц. р. помістив, покликаючись на союзу військову газету "Красная Звезда", коротку інформацію про те, що Московський суд засудив на кару смерті через розстріл 60-

річного українця Олександра Юхновського ніби то за співпрацю з німцями в часі Другої світової війни і "зраду батьківщини". Союзу газета помістила також обвинувачення проти Юхновського, не подаючи подробиць.

У Москві побили до неприємності К. Богатирьова

Париж. — Пресова агенція Юнайтед Пресс Інтернешнел, відкликаючись на телефонічне повідомлення Єлени Сахарової, дружини відомого російського фізика-дисидента д-ра Андрія Сахарова, повідомляючи, що в понеділок, 3-го травня, невідомі осібники напали в Москві на російського літературознавця Константина Богатирьова і побили його до неприємності. Скандалувавши телефонічно із своїми приятелями в Парижі, Є. Са-

харова сказала, що після побиття К. Богатирьов мусів піддатися складній операції черепа і знаходиться на критичній лінії.

Громадський Комітет 200- і 100-річчя у Філадельфії одержав другу частину дотації, має великі плани

Філадельфія (А. С.) — На засіданні Президії Громадського Комітету 200-річчя Американської Незалежності і 100-річчя Українського Поселення в Америці в дні 2-го квітня ц. р. та на нараді пленуму в дні 9 квітня ц. р. прийнято багато важливих рішень відносно українських імпрез під час святкування 200-річчя ЗСА літом ц. р. у Філадельфії.

Найбільш основною справою денного порядку був прелімінар бюджету, який по боці прихильників передбачав суму 49,000 дол. під умовою, що Громадський Комітет зуміє одержати від Централі УККА позичку в сумі 5,000 дол. і при сподіваному приході з імпрез та продажу публікацій тощо: 11,200 дол. Розходи усталено на приблизно 48,000 дол. На день 31-го березня ц. р. загальний прихід сягнув суму 35,982 дол., а загальні розходи внесли суму 7,900 дол. До розходів зараховуються видатки на виставки в мину-

лому році та закуп виставки на біжучий рік. Сальдо на день 31 березня становило 28,234 дол. В цьому сальдо є вже врахована друга рата дотації від Комітету "Філа 76" в сумі 10,000 дол. На цей же нараді голова Президії Громадського Комітету, д-р Іван Скальчук, передав голові Фінансової комісії інж. М. Борецькому чек на 10,000 дол., який чинно в 4-й год. по полудні того ж дня одержано від міської агенції "Філа 76, Інк."

Досі Громадський Комітет одержав від цієї агенції 20 тисяч дол. на українські програми, а виплата третьої рати буде зумовлена висотою власного фонду, який на 31-го березня становив 14,983.82 дол.

Звіти голів поодиноких комісій: д-ра Чуми В. (Комісія зв'язків), проф. П. Мегіка (голова Образотворчої комісії), інж. С. Пушкаря (голова Комісії народного мистецтва), д-ра О. Лукнян (Закінчення на стор. 3-й)

Округа УНС в Мінеаполіс відбуде Річні загальні збори

Мінеаполіс, Мінн. — В суботу, 15-го травня ц. р. о год. 6-й вечором тут в залі Українського Народного Дому при 28 2-й вулиці Н. І., відбудуться Загальні Збори Округу Комітету Відділу УНС, в програмі яких передбачено: звітування Управи, дискусію над діяльні-

Білий Дім вимагає додаткових 1.2 більйона доларів на розбудову флоту

Вашингтон. — У вівторок, 4-го травня, Білий Дім звернувся до Конгресу в справі призначення додаткових 1.2 більйона доларів на розбудову воєнної флотії, заявляючи, що тільки додаткові фонди задержать баланс із Союзом Союзом щодо того роду зброї. Секретар оборони Дональд Румсфельд сказав перед Сенатською комісією для військових справ, що хоча ЗСА покищо мають кращу та сильнішу флотію, то ця перевага може зникнути за кілька років. Він вимагав, щоб Конгрес на бюджетний рік 1977, який розпочнеться 1-го жовтня ц. р., призначив 7.5 більйона доларів на розбудову воєнної флотії, замість 6.3 більйона, вимаганих Білим Домом на початку січня ц. р. Румсфельд вказував на факт, що флотія ЗСА тепер складається із 480-ох кораблів, що є найменшим числом від нападів Японії на американську флотію в Перл Гарбор у 1941-му році. Секретар оборони твердив, що до кінця 1980-их років воєнна флотія ЗСА мусить складатися з принаймні 600 кораблів, щоб дорівнювати флотії ССР.

Вибух бомби під союзуською амбасадом в Пекіні, це діло „контрреволюціонерів” — твердять китайці

Пекін. — Речник міністерства закордонних справ Китайської Народної Республіки заявив в розмові з французьким кореспондентом, що вибух бомби під союзуською амбасадом в Пекіні, який стався в четвер, 29-го квітня ц. р. і у якому загинуло 3 особи, доконали китайські „контрреволюціонери". В іншому відмітив, що китайський уряд, після докладного слідства, яке тепер ведеться, опублікує офіційний комюнікат Союзуської амбасадор Василій Толстиков, розмовляючи з чужинними дипломатами, заявив, що він

особисто бачив двох забитих поліцейських-охоронців амбасад і одного тяжко раненого, але відмовився давати далі пояснення. Однак один з популярних японських щоденників „Асагі", покликаючись на інформації персоналу союзуської амбасад в Пекіні, ствердив, що до вибуху бомби дійшло тоді, коли 5 молодих китайців намагалися увійти до приміщення союзуської амбасад, а їм загордили дорогу міліціянти. Атенатники правдоподібно хотіли внести бомбу до середини будинку.

Шлесінджер критикує уряд ЗСА за політику щодо Ізраїлю

Вашингтон. — Колишній секретар оборони Джеймс Шлесінджер у вівторок, 4-го травня, заявив перед Комітетом американсько-ізраїльських публічних справ, що уряд президента Форда підкопує „моральну підтримку" для Ізраїлю тим, що робить надмірні натиски на Ізраїль, щоб робив поступки перед арабами. Шлесінджер, який минулого листопада був звільнений з посту секретаря оборони президентом Фордом, сказав, що Вашингтон тепер трактує Ізраїль в такий спосіб, як трактував Пі-

аденцій В'єтнам під час мирних переговорів у 1972-1973 роках, тобто звалює на Ізраїль майже всю вину за затримку в досягненні миру на Близькому Сході, хоча Ізраїль, на думку Шлесінджера, власне є єдиною країною на тму обширі, що готова піти на всякий компроміс.

Шлесінджер, який завжди був великим прихильником Ізраїлю, заявив, що він поки не підтримує жадного з кандидатів на пост президента, але сказав, що готовий давати пораду кожному, який її зажадав би.

Бельгійці і французи одушевлені виступами В. Луцева

(В. Н.) — Тенор-бандурист Володимир Луцев від 26 березня до 4 квітня 1976 р. мав п'ять виступів у Бельгії і Франції в містах: Шарлеруа, Намюр, Вам і Ліль із українським хором із Намюру, Бельгія, яким дирижує пані Світій. Згадане турне зорганізував о. радник Д. Кіт. По виступі в місті Намюр рецензент п. П. Море подав у журналі „Прогресс" з 5 квітня 1976 р. високу оцінку маестра В. Луцева.

Зазначивши на вступі, що Україна це не Росія, а її мова має „очевидну особовість", він із захопленням описує багатоглибину бандури, яка, на його думку, для українців є тим, чим для старинних греків була ліра, для бретонців арфа, а для французів цитра. Переповнивши зміст думи „Смерть бандуриста" і порівнявши її до баллади про смерть Роланда, він подає таку оцінку гри і співу маестра В. Луцева: „Ім'я Володимира Луцева заслуговує на те, щоб воно було краще знайомим скрізь по світі. Він епічний співак, а разом з тим, трубадур, виконавець. Це артист обдарований вишуканим талантом, який співає широким, а разом щирим голосом. Його вплив є багатий, а разом незвичайно гучний. Від нього несеся до фортепіано, як від низьких до високих тонів, він завжди є музикальним".

Володимир Луцев

На закінчення своєї довшої оцінки п. П. Море стверджує, що виступ хору і маестра Луцева дозволив публіці прислухатися до величчя і дав їй нагоду краще пізнати „цю багату українську душу". Для інформації подасмо, що маестро Володимир Луцев дав контракт на літній сезон співати у Венеції Греції, де матиме нагоду репрезентувати українську культуру серед італійців і греків.

РІГЕН І КАРТЕР ПЕРЕМОГЛИ В ПРАВИБОРАХ

Рональд Ріген

Джиммі Картер

Індіанополіс. — У вівторок, 4-го травня, колишній республіканський губернатор Каліфорнії, Рональд Ріген, і колишній демократичний губернатор Джорджі, Джиммі Картер, здобули значні перемоги в президентських правиборах їхніх партій. Рональд Ріген переміг президента Джорджі Форда в Індіані, одержуючи 58 відсотків голосів до Фордових 47 відсотків, в правиборах в Джорджії Ріген здобув 70 відсотків голосів до Фордових 30 відсотків, а в Алабамі колишній каліфорнійський губернатор здобув майже всіх делегатів на Крайову конвенцію Демократичної партії. Президент Форд виграв тільки у Вашингтоні, Д. К., одержуючи 14 делегатів на Крайову конвенцію, бо в столиці країни Ріген не кандидатовав.

Щодо демократичних правиборів, то Джиммі Картер в Індіані здобув 67 відсотків голосів, алабамський губернатор Джордж Воллес одержав 15 відсотків, а на третьому місці опинився сенатор Генрі Джексон із стейту

Вашингтон із 12 відсотками голосів. У Джорджії Картер здобув 84 відсотків голосів, Воллес 13 відсотків, а по одному відсоткові здобули Джексон і конгресмен Морріс Юдалл із Арізони. Джиммі Картер також провадив у правиборах у Вашингтоні, Д. К., але в середу, 5 травня, там ще не закінчилися підрахування голосів. Картер програв тільки в Алабамі, де губернатор Воллес здобув майже всіх делегатів на Крайову конвенцію Демократичної партії.

Як вказують коментатори, ці правибори довели до того, що тепер Рональд Ріген перший раз має більше делегатів на Крайову конвенцію ніж президент Форд, а саме, Ріген — 348, а Форд — 296. К. Вівторкові правибори також скріпили становище Джиммі Картера до такої міри, що деякі лідери Демократичної партії тепер твердять, що він таки здобуде номінацію на Крайовій конвенції, особливо після того, як сенатор Гюберт Гомфрі з Мінесоти та сенатор Джексон заявили, що не будуть „активними кандидатами".

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Б. ВОЮЧОРКОВА У ВАШІНГТОНІ

В днях 20 та 21 квітня ц. р. д-р Богдан Воючорков, професор політичних наук у Карлтонському Університеті в Оттаві, виступив з доповіддю н. т. „Політична опозиція в Союзуській Україні" в Інституті китайсько-союзуських студій Університету Джорджії Вашингтона та в Інституті закордонної служби Департаменту ЗСА. 22-го квітня, на запрошення відділення зовнішніх досліджень, проф. Воючорков дав семінар у Державному департаменті н. т. „Релігійне дисидентство та права людини в ССР".

ВЕЛИКОДНЄ СЯЧЕНЕ В ІРВІНГТОНІ

Ірвінгтон, Н. Дж. — Українська православна парафія св. Трійці в Ірвінгтоні, церква якої приміщується при 836 Лайонс евеню, влаштувала в неділю 9-го травня Великоднє Сячене, День Матері і День св. Юрія Переможця. Святочне Богослуження розпочнеться о год. 10-й ранку. Після Богослуження відбудеться Свячене обід з мистецькою програмою і участю церковного хору ім. Д. Богдановського під диригентурою інж. Д. Олійника. виведених весняних гаїлох під проводом пані І. Кононік, молодих піаністів і піаністок — членів Парафії, бандуристів, декламаторів тощо. Парафіяльний Уряд запросив на ці урочистості парафіанів і українську громаду.

ПЛЕНУМ ЦЕСУС

Управа Центрального Союзу Українського Студентства (ЦЕСУС) повідомляє усі

українські студентські союзи та українські ідеологічні та конфесійні студентські громади, що черговий Пленум ЦЕСУС відбудеться в суботу, 22-го травня 1976 р. в Торонто, Канада. В програмі Пленуму убудуть обговорені в Оттаві, виступивши доповіді н. т. „Політична опозиція в Союзуській Україні" в Інституті китайсько-союзуських студій Університету Джорджії Вашингтона та в Інституті закордонної служби Департаменту ЗСА. 22-го квітня, на запрошення відділення зовнішніх досліджень, проф. Воючорков дав семінар у Державному департаменті н. т. „Релігійне дисидентство та права людини в ССР".

СТУДІЙНО-ДИСКУСІЙНИЙ СЕМІНАР

Нью-Йорк. — Заходами Тимчасового Секретаріату Конгресу Української Вільної Політичної Думки (КУ-ВІПД) в неділю, 9-го травня ц. р. о год. 3:30 по полудні тут в приміщенні Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вулиця, відбудеться студійно-дискусійний семінар з доповіддю проф. Івана Лисака-Рудницького на тему: „Що робити?". По доповіді — відповіді на питання, короткі виступи для обговорення теми і заключне слово.

ВИСТАВКА КАРТИН БАРАНСЬКОЇ

Сонні Перчей, Н. П. — Заходами Мистецького Факультету Ньюйоркського Стетенового університету тут розпочался у вівторок, 4-го травня ц. р., і триватиме до 11-го ц. м. самостійна виставка картин Христини М. Баранської, яка приміщується у Галерії Нюберген музею. Христина М. Баранська відома вже українській громадською з численних збірних виставок та ілюстрацій „Майжонків в журналі".

У студентських виставках кількаразово здобула перші нагороди за свої образи.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ

У членський кампанії УНСОюзу в 1976 році, метою якої є придбати в цьому році важливих історичних ювілеїв 5,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10,000,000 дол., взяло участь 107 секретарів і організаторів, які прислали в квітні ц. р. до Головної Канцелярії УНСОюзу 200 аплікацій нових членів.

По 2 і більше аплікацій надіслали:

І. Олександрівський (153) — 10, В. Орхивський (353) — 7, Олена Олек (22) — 6, Квітка Стецюк (25) — 6, М. Кальба (226) — 6, М. Гаврилюк (162) — 5, Марія Гнатик (304) — 5, С. Шевченко (388) — 5, Д. Пилип (453) — 5, Р. Татарський (94) — 4, М. Кігічак (240) — 4, В. Гаврилюк (316) — 4, С. Гонза (38) — 3, П. Федік (292) — 3, М. Білик (323) — 3, В. Шаран (407) — 3, Марія Сиділо (452) — 3, По ДВА члени організували такі секретарі: М. Хоманчук (5), М. Отрок (14), Я. Вилень (17), Марія Ковальчук (36), Д. Голватий (53), І. Петруцько (78), А. Кущнір (83), І. Серант (86), М. Ткачук (114), В. Кобіто (121), М. Глова (128), І. Гуцайлюк (147), А. Джула (161), Т. Вутрей (164), Д. Дидик (170), Е. Манацький (194), Л. Гардник (206), П. Гут (220), А. Рудик (257), В. Варшова (266), Ю. Гаврилюк (283), Д. Чук (321), В. Попович (367), М. Семків (379), М. Ніч (397), Олександр Дольницька (434), Р. Горнич (460), Текля Мороз (465), 62 секретарів і організатори прислали по ОДНІЙ аплікації нових членів. Разом одержала в квітні 1976 р. Голова Канцелярії 200 аплікацій нових членів.

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (SATURDAY & MONDAY ISSUES COMBINED) BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASS'N, INC., 30 MONTGOMERY ST., JERSEY CITY, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1975.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАО \$5 в рік. За кожну зміну адреси — 25 ц. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали, незалежно від мови, повертати тільки ті, коли автор собі це виразно зазначив, добувши зазначену коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Народ хоче жити

Згідно з повідомленням кореспондента "Нью Йорк Таймсу" з Тбілісі, столиці Грузії, в тій повнозаселеній Москвою країні тепер уже "на денному порядку" є вибухи підкладених бомб та підпали урядових будинків. Остання більша експлозія підкладеної бомби трапилася в середині минулого місяця в будинку Ради Міністрів Грузинської ССР і про неї, щоб заспокоїти населення, була змуслена повідомити місцева телевізійна станція, хоча такі і подібні події в Совєтському Союзі не тільки промовчуться, але часто і судять та карують за "антисовєтську пропаганду" тих, що про це говорять. Не диво, що на Захід майже не продаються вістки про подібні випадки, хоча вони траплялися в минулому і трапляються сьогодні не тільки в Грузії, але також в інших підсовєтських "республіках", включно з Україною.

Вістка, що акти підкладання бомб та підпали урядових будинків в Грузії є "на порядку дня", має свою вимову. Правда, західні кореспонденти не є стовідсотково певні, що ці акти є ділом грузинських націоналістів, бо припускається також можливість, що їх допускають "спекулянти" з економічних, а не національних мотивів. Можна здогадуватися, що поширювання погослоск про підкладання бомб та підпали будинків "кримінальним", совєтська пропаганда намагається відвернути увагу від наявної істини, що ці акти є революційними актами грузинських націоналістів-самостійників.

Існує вже багато фактів і показників, включно з заявами та писаннями деяких дисидентів, які дозволяють на припущення, що в передбаченому часі можна очікувати посилення і поширення революційних акцій в національних "республіках" Совєтського Союзу. Щойно в останньому часі почали продаватися на Захід сумнівні вістки про такі революційні акти і виступи в совєтській тюрмі народів. Останні повідомлення з Тбілісі їх підтверджують. З цього також можна зробити висновок, що як цих революційних актів не може вже скривати навіть совєтська пропаганда і якщо вони вже продаються також у вільний світ, то ситуація може бути далеко серйозніша, ніж це на перший погляд могло б здаватися.

Такий розвиток цілком логічний і можна б тільки дивуватися, якщо б його не було. Причинилися до нього на свій лад і сама совєтська пропаганда, розтрубуючи перебільшені пропагандистські вістки про "визвольні рухи" в демократичних країнах, а теперішній русифікаційний генеральний наступ московських верховодів на не-російські народи — який — за словами самих же недавніх совєтських дисидентів — дійшов до "нестерпного стану", раніше чи пізніше мусить довести поодинокі народи до логічного висновку, тільки революцією та збройним повстанням можна врятувати себе від неминучої загибелі.

У Москві мусять здавати собі з цього справу, на що вказують також західні спостерігачі і кореспонденти, вважаючи, що саме ця свідомість загрози збройно-революційного зриву до боротьби за волю поневолених народів є однією з головних спонук придуманої в Москві і навіяно прийнятої на Заході політики детанту.

Кожний нарід хоче жити і кожний нарід прагне волі і незалежності. Прагнуть їх зокрема поневолені народи Совєтського Союзу, яким в сьогоднішній ситуації не залишається вже ніщо інше, як збройні визвольні зриви.

Латинська Америка на черзі

Пожвавлена діяльність і кмітливість совєтських "дипломатів" і агентів в країнах Латинської Америки вказує на те, що Москва, спосібом Анголі, зацікавлена в поширенні "визвольної війни" на цьому обширі світу. Нещодавно відбулася в Москві так звана "наукова конференція", що її організував Інститут Латинської Америки, який існує при Академії Наук СРСР і в якій взяли участь представники майже всіх комуністичних партій з того обширу. Темою конференції була: "Національно-визвольна і революційна боротьба в Південній Америці". Західна преса звітує, що представники комуністичних партій Континенту широко обговорювали тему "кризи капіталізму" у своїх країнах і "ролю робітничої класи в революційному процесі". Педро Саад, представник Еквадору, який, з незрозумілих для інших делегатів причин відгукався на конференції провідну роль, заявив у своєму виступі, що генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв на XXV з'їзді в Москві недовго відмічав важливість діяльності комуністичних партій в Південній Америці і обіцяв дати тим партіям значну допомогу для "революційної діяльності". Крім Еквадору, в конференції брали участь також представники Панами, Колумбії, Нікарагуа та інших країн.

Не випадково до цієї теми висловився також популярний в СРСР і поза його кордонами совєтський журнал "Міжнародна Жінь", який у березнево-квітневому числі присвятив чимало уваги "новим реальним умовам", які створилися на територіях Латинської Америки, після ніби то катастрофічних невдач політики ЗСА на тому обширі. "Цілий ряд країн Латинської Америки, — говориться в статті журналу, — націоналізував закордонну власність і скоординував свої виступи на міжнародних форумах". Автор статті в журналі "Міжнародна Жінь" уважає, що "вже розпочався процес боротьби, що є частиною процесу світової революції".

Обидва ці випадки, конференція в Москві і невідповідна стаття в совєтському журналі, вказують на те, що в найближчому майбутньому треба очікувати поживавленої активності, а може навіть і відкритих виступів комуністичних партій в Латинській Америці, бо Москва зацікавлена в тому, щоб знівелювати там почини ЗСА в галузі співпраці і довести до хаосу та протиріч, а описав вже втілюючи у власній крові латино-американців рештки їхньої справжньої свободи, якою вони ще сьогодні користуються.

І. Пачиноєвський

НОРВЕГІЯ, ССР І ШПІЦБЕРГЕН

Далекий арктичний острів Шпіцберген, на якому живе більше ведмедів ніж людей, став несподівано предметом політичного спорту між Норвегією, суверенним правителем острова, і ССР. До того спорту дійшло на минуле Різдво, коли совєтські несподівано привезли чотирьох жінок до одного барачу, призначеного для людей, які працюють на невеличкому острові. Згідно з розумінням місцевих норвежських правил, ті барачи ніколи не могли бути жінками, як подружжя мешканця, однак совєтські власті діяли на це справу інакше, а згадані жінки відмовилися уступити. Норвежські робітники домагалися, щоб тих совєтських "поселенців" виселено з Шпіцбергену. Проте, майже після трьохмісячних переговорів і листування між совєтським Аерофлотом і норвежською повітряною комунікацією в справі т. зв. "баської війни", справа опинилася в сліпій вулиці. Деякі офіційні норвежські представники кажуть, що ціла справа незалежно опинилася перед арбітражним норвежським судом, і що тих жінок забере з острова поліційна ескорта. Один урядовий представник висловився про цю справу ось так: "Ми могли замкнути їх в електрику, але сподівалися, що цю справу полагодили в більш людський спосіб". Однак, багато норвежців, які беруть під увагу цей останній совєтський "жарт", кажуть, що власне норвежські власті повинні були замкнути електрику.

Совєти поширюють свої впливи довкола Шпіцбергену з того часу, як стали там добувати вугілля 40 років тому. Вони переважно норвежців у відношенні 2 до 1 на Шпіцбергені, який має всього 2.000 населення. Совєтські робітники, які живуть у двох копальничих селищах — Баренбургу і Піраміден, зумили здобути для себе свого роду де факто незалежність, тому норвежці нібито були проти того, але насправді не виступили рішуче проти них. Совєтчики часто відмовлялися зареєструвати авта й літаки, порушували ліценції й поштові правила та незаконно полювали на норвежських звірних заповідниках.

Острів Шпіцберген лежить 400 миль на північ від норвежського північного побережжя із совєтськими арктичними островами і творить свого роду ворота до моря Баренца — надзвичайно важкого морського шляху з теплою водою для совєтської корабельної бази в Мурманському півострові. Мурманськ, пристань для совєтської північної флотії, коло 175-ти підводних човнів, уважається головною нуклеарною базою для нападу на Англію і ЗСА. Совєти старалися перенести туди свій штаб.

ВЕЛИКОДНІ ГАЙКИ — СІЛЬСЬКІ СВЯТКУВАННЯ

(2)

6) "Горобчик". Дівчата ловляться за руки і роблять коло. В середину кола ставлять малу дівчину. Це "горобчик". Коло — круг дівчат крутиться, а дівчата співають:

"Горобчику, маленька пташко,
Не влітай з зеленого ліску".

Нараз ціле коло стас, а одна з дівчат питає горобчика:

"Маше уже знідо?"

А горобчик відповідає:

"Маю".

Коло знову крутиться і співає пісеньку: "Горобчику маленький... Коли другим разом коло знову стане на місце, якесь друга дівчина ставить горобчикові інше питання: "Пташко, чи вже

о. д-р Ю. Шумовський

МАСОНСТВО, ЙОГО ІДЕОЛОГІЯ І ОБРЯДИ

Масонство, франкомасонство чи вільні каменарі — це релігійно етичний рух, що за своєю організаційною формою має таємничі товариства, в деякому випадку подібні до африканських релігійних товариств, т. зв. "соцієтє сакре". Виникло масонство на початку ХІІІ віку в Англії, пізніше поширилося майже по всій Європі. Ідеологією ця релігійна течія спрямована проти демократизму, матеріалізму та вільнодумства. Своєю організаційною формою масони прийняли від середньовічних каменярів — будівельних мистецтв, які мали спільні знаряддя будівництва, місця їх скоєння та житла — ложі.

Масони надали своїм ложам замкнутого містичного характеру. Вступ до них, стосунки між ними, проведення зборів відбувається потаємно при замкнутих дверях з певним ритуалом. Ідеологія масонства в цілому містично — релігійна, однак, виходячи з основних догм християнства, масони впадають в окултизм, астрологію та магію. Часами вони беруть реакційну участь проти існуючого державного устрою і політичних напрямів, що власне спричинилося не раз в Росії, на Україні та в інших державах до офіційного замкнення масонських лож чи їх заборони.

Головною ідеєю масонства є "самозвернення людини", боротьба зі злом, що часто буває темною їхніми проповідями і дискусіями. За навчанням масонів зло, тимчасово взявши зверхність над добром в житті людини, завдяки зусиллям людини (масона), за допомогою проведення, буває поборене, і добро знову падає і має зверхність над злом. За врівноваженням і визнанням масонів первопричиною зла є незавершена природа людини, тому робота над нею, — як вони в даному випадку називають, людину "диким каменем", людину з усіма гріховними немочами та недоліками, перетворення її в т. зв. "кубичний камінь" (тобто позбавлення душі людської від усіх вад), — рахується головним завданням масонів. Залежно від ступеня масонства членів поступово відкриваються таємниці проведення і знання. Нижчий член, переходячи до вищих ступенів, поступово знайомиться з новими таємницями їх навчання, обрядів та відриття.

Між іншим, до масонських відкриттів належить цікава легенда про Майстра, будівничого Соломонового храму. Отож, як і Біблія згадує, Хірам чи Адомірам, котрому цар Соломон доручив будувати храм, одначе совєти домагаються багато більших прав на морі Баренца.

справі Північного моря, одначе совєти домагаються багато більших прав на морі Баренца.

чат так, що дві з них липаються в півкресі, а третя на вільній місці. Круг, чи властиво півкруг, безперестанку кружляє так, що на переміну липається за кругом все інше дівчина. Дівчата в крузі співають:

7) "Миша". Дівчата тримаються за руки, творять коло і цим колом крутяться навколо. Одна з дівчат бігає всередині кола. Часом кола пускає її поза коло. Пля дівчина, що бігає в колі і вибігає поза коло, — це "миша". Поза колом бігає друга дівча — це "кіт". Кота всередину кола дівчата не пускають. Однак кіт старається зловити мишу тоді, коли миша вибігає за коло. Це не так легко, бо коло сприяє миші. Остаточно такі колові пошастить мишу зловити і гра кітчасить. Дівчата, ходячи в колі, приспівують: "Віхи в поле, мишко, в поле а ти кітко за нею, скоро догоним, та її кісточки поторошиш". Цей спів повторюється так довго, доки "кіт" не зловить "мишку".

8) "Крут". Три дівчати сідають на траву так, що творять трикутник. Інші дівчата ловляться за руки і окружують дві з сидячих дівчат так, що дві з них липаються в півкресі, а третя на вільній місці. Круг, чи властиво півкруг, безперестанку кружляє так, що на переміну липається за кругом все інше дівчина. Дівчата в крузі співають:

9) "Дід". Дівчата ловляться за руки і творять коло. По середині кола сідає дівчина, що тепер буде "дідом". Дівчата колом безперестанку ходять навколо і співають:

10) "Чад". Ця гра полягає на тому, що дівчата тримаються за руки і крутяться в крузі. Дві дівчини, що бігають за кругом, ставлять різні питання другим двома дівчатам, що бігають всередині кола:

11) "Де ти, мого чад було?". А зі середини кола відзиваються: "А ми його не виділи". Співати допомагають усі дівчата, ті, що в крузі, і ті, що за кругом.

Роман С. Голіст

ПОЛЯКИ ПРО 1941-1945 РР.

POLACY W "RADZIECKIM RUCHU PARTYZANCKIM" 1941-1945. Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej. Wojskowy Instytut Historyczny. Warszawa 1975. 482 сторін.

Для дослідника подій 1941-1945 рр. праця Мечислава Юхневича буде в дечому допоміжним джерелом у наслідуванні подій того часу. Годі сподіватися від автора об'єктивного навісління історії недавнього минулого бо вже самий заголовок вказує на односторонній зміст цієї праці. Автор не спромігся дати безстороннього навісління історії свого народу того часу, то що ж уже й казати про ті десятки списаних сторінок цієї книжки, де згадуються про українську проблематику й участь українців у боротьбі з більшовизмом і гітлеризмом.

Автор починає свою працю від 22-го червня 1941-го року, коли то "Гітлерівська Німеччина вчинила чергову агресію", підступно напала на СРСР. З кінцем 1941-го року під гітлерівською окупацією знайшлася значна частина радянської території, в тому цілці Білорусь, більша частина України, Молдавія, Естонія, Литва, Латвія і деякі західні території Російської СФРР" (стор. 13).

У розділі "Проблеми буржуазно-націоналістичного руху — українського, білоруського, литовського" Юхневич намагається переконати читача, що у "Західній Україні гітлерівська влада знайшла союзника в українських націоналістах (ОУН), які у вересні 1939-го року чинили поприрати агресії Гітлера проти Польщі. Воїни ОУН допомагали німецькому війську, доконуючи нападів на польські державні установи і т. д. Провідники ОУН 19-го квітня 1940-го року склали Гансові Франкові в Кракові декларацію лояльності і пропозицію співпраці" (стор. 18).

Покликаючись на працю Армстронга, "Юхневич Нещеланіст", Юхневич згадує про розлам в ОУН на дві групи: Вацарі і Мельника. Тут читаємо про працю полк. Альфреда Бізанца, проф. Володимира Кубійовича, який очолював Український Центральний Комітет. Автор називає помилково: "д-р В'ячеслав Кубійович, колишній доцент у-тету Яна Казімежа у Львові". Він був доцентом на Краківському університеті.

Далі читаємо, що "на весні 1941-го року створено

був, знаходилися журнали у французькій мові "Масонери", в котрих описувалася вистава паризька масонерії і у списках там подані в дуже високим ступені мітрополит Евалогій, прот. Зіньковський, о. Ліперовський, секретар мітрополита Евалогія Аметістов та багато інших.

(Продовження буде)

"Ой дід, дід розскакався, ой дід, дід роззулявся".

Дід знову сідає на землю, а дівчата продовжують спів:

"Вставай, дід, гуся пасти".

По цих словах, дід однак не встає, удає хворого, стогне та плаче, а дівчата дід жалують, співаючи:

"Ой дід, дід розскакався, ой дід, дід роззулявся".

— і цим забага кітчасить.

10) "Чад". Ця гра полягає на тому, що дівчата тримаються за руки і крутяться в крузі. Дві дівчини, що бігають за кругом, ставлять різні питання другим двома дівчатам, що бігають всередині кола:

11) "Де ти, мого чад було?". А зі середини кола відзиваються: "А ми його не виділи". Співати допомагають усі дівчата, ті, що в крузі, і ті, що за кругом.

12) "Ой дід, дід розскакався, ой дід, дід роззулявся".

Але коли дівчата заспівують: "Ой встань, дід, м'ясо їсти" або "машу їсти" чи щось подібне, дід радісно встає та скаже, а дівчата йому знову приспівують:

"Ой дід, дід розскакався, ой дід, дід роззулявся".

На кінець дівчата заспівують:

"Ой встань, дід, м'ясо їсти".

(Продовження буде)

ПОЛЯКИ ПРО 1941-1945 РР.

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ночі розстріляно на Вулиці Знесіння у Львові. Автор пошукується на джерело й подає список усіх, які були розстріляні, згадує, що арештуванням і екзекуцією професорів керував СС-Гангштурмфюрер Ганс Крюгер. Він цитує паризьку „Культуру“ з 1944 року, ч. 44, але від себе додає, що деякі автори твердять, що вбивства доконав спеціальний батальйон українських націоналістів „СІАХІТАЛ“, створений Аббе-роу. „Однак, це справа ще не була вивчена“ (стор. 31-32).

Ця книжка має десятки фотографій партизанів, колишніх членів КПЗУ, КПЛ, ППР та співколяборантів со-

ветської окупаційної адміністрації Західної України з років 1939-1941, які під керівництвом совєтських агентів вели підпільну роботу в заплілі фронті, ба, навіть організували партизанські відділи.

Юхнесвіч твердить, що „більшість поляків, які займали пости в тереновій окупаційній адміністрації, мали на увазі передусім інтерес населення, саботували зарадження німецьких властей, допомагали населенню в потребах... Певне число поляків було затримане в загальній і господарській адміністрації окупанта на становищах: посадинок менших міст і містечок, голів районів, війтів і солтисів, у

службі порядковій і в допоміжній поліції“ (стор. 34). Мабуть „забув“ автор згадати про польських „райхсдойчерів“ і „фольксдойчерів“ та участь поляків на службі „гестапо“ і кримінальної поліції.

Далше читаємо, що „спроби утворення польського політичного і військового підпілля, зв'язаного з урядом генерала Сікорського, плановано на теренах колишніх східних воєвєдств уже восени 1939 р.“ (стор. 36).

На 83-й стор. між десятичними фотознімками, знаходимо світлинку з таким підписом: „Ксьондз Вільгельм Кубша (з парохії Поціце, коло Лунича), партизан радянського партизанського відділу ім. В. Леніна в Пінській області, капелан 1-ої Дивізії Піхоти ім. Косцюшка“.

Низка мал уводять читача в рейд совєтських партизанів під проводом Колпака і Медведєва. Автор з призначенням висловлюється про тих поляків, які разом з українськими комуністами творили партизанські загони і під командою совєтських вільшаників завадали ударів німцям. Він час до часу хвалить дії Армії Крайової, яка по упадку Польщі в 1939 році почала розбудовувати свою сітку на території передової Польщі. Найперше організатори АК створили центральну у Варшаві, відтак клітинні у Вільні і Львові. Уже в 1940-му році зв'язок з Львовом був перерваний, бо совєтсько-німецький кордон був сильно стеженим і кур'єри не могли перейти Сяну.

У Львові округу „Служба Зв'язку Польскі“ зорганізовано восени 1939 р. її організатором був майор Неваровський, який прибув з Варшави. В березні 1940 р. оули спроби створити тут округу № 3 „Зв'язку Валькі Збройної“. Провідником назначено організатора СВП, генерала бригади Михала Токажевського-Кашевіча, колишнього керівника ОК УІ Львів. Совєтська влада безпечно арештувала генерала Токажевського під час його переходу границі на Сяні. На терені Львова і Станіславова восени 1939 р. створено також інші конспіраційні організації, як наприклад, „Берні Польске“, яка гуртувала „пілсудчиків“ і спиралася на легіонівських кадрів“ (стор. 38).

В 1944 р. у партизанських відділах перебувало загалом 3,050 людей з того 2,150 на окупованих теренах Західної України, Західної Білорусії і Віленщини. Нові кадри воєвєд вишколювали 32-ох офіцерів - шкочків, яких перевиколоно у Великій Британії (стор. 42).

Про українські націоналістичні угруповання і їх підпільну роботу автор згадує так: „Помимо певних програмових різниць, відміля українських націоналістів (бандерівців, мельниківів, бульбівців і інших) нападали на польські села та з однаковою жорстокістю мордували поляків“ (стор. 152).

Автор докоряє польському націоналістичному підпіллю АК, що не йшло з більшовицькою партизанкою, ба на віть деколи мали з ними збройні сутички. Тим більше він не задоволений з дій УПА, Дивізії „Галичина“, української поліції, членів якої, за статистикою АК у Львові, було 800 осіб.

„На деяких теренах, слабше контрольованих німцями, ОУН проголосила владування поляків. Згідно з даними команди відтинку АК Львів, на підставі потвердження мадярських дже-рел, у відділах УПА було приблизно 30 тисяч людей, при чому те число постійно зростало. Німецькі джерела лише в одному станиславському воєвєдстві оцінювали стан банд УПА в травні 1944 р. на приблизно 29 тисяч. У зв'язку з приготуванням

Громадський Комітет...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

цького (голови Редакційної комісії), д-ра Н. Пазуяк (Комісія виставки книжки), М. Ковальчина (голови Організаційної комісії) та інж. М. Борецького (голови Фінансової комісії) були предметом дискусії. Д-р І. Скальчук подякував головам за працю та звіт, зокрема підкреслюючи успіх фінансової комісії під проводом інж. М. Борецького, яка зуміла успішно провести збіркову кампанію і осягнути суму 15,000 дол.

Календар імпрез, запропонований головою д-ром І. Скальчуком, пленарна нарада прийняла без змін. Деякі зміни в майбутньому будуть зроблені тому, бо ще досі театральні приміщення на концерти чи вечори українського танку та цілої низки виставки народного мистецтва з показами писанок, тканин, різьби, музичних інструментів, вишивання та виробу кераміки у „Фолк Лайф“ павільйоні.

На закінчення наших імпрез відбудеться наукова конференція „Українці в 3-С“ при співпраці місцевого Відділу Наукового Т-ва ім. Шевченка, Т-ва Українських Інженерів та Т-ва Українських Лікарів, 18-го вересня ц. р.

Діяльність Пластової Станції в Денвері

Згідно з дорученням Головної Пластової Булути в Крайовій Пластовій Станції в ЗСА, „Пластова Станція в Денвері, виконала доручення відносно „Дня Солідарності“ з переслідуваними українськими інтелектуалами та збирала підписи з протестом проти тих переслідувань.

У цій цілі влаштовано „Пластову Свічку“ в Пластовій доміції, де збиралися всі члени Пластової Станції, пластуни сеньйори старше пластуство, юнацтво та новачтво. Також було багато членів Пласт-Прияту.

Святкові сходи, відкриваючи голова Пласт-Прияту Ярослав Стецюк та пояснив ціль сходів. Потім промовляв станийний, пл. сен. Любомир Колтунок, де докладно пояснив пластові молоді ціль сходів та закликав їх всіх щоб підписали петицію в обороні переслідуваних українських інтелектуалів в Совєтському Союзі. Крім цього пояснив ціль зборівних Пластових таборів та просив батьків, щоб в тім допомогли.

Я був дуже коротко в Денвері, тому згадує тільки кілька поданих осіб, котрі найбільше працювали для пластової молоді. Крім же згаданих пл. сен. Любомира Колтунока та голови Пласт-Прияту, це: Іван Костюк фін. реф. та збірщик

майже всіх грошових фондів для Станції, Богдан Маколюндра.

Хай вибачать, мені ці, котрі-ривок жертвено працюють для добра нашої пластової молоді, а про котрих я не згадав, а це просто то му, що я не мав нагоди їх ближче пізнати. При тім мушу ще згадати пл. сен. Богдана Федусака, котрий є референтом старшого пластуства та має до нього свій особливий підхід та успіх.

Якщо при кожній Пластовій Станції був такий референт, то справа старшого пластуства молоді не виглядала б безнадійно.

І. П.

Український Літературно-Мистецький Клуб
№ 100-149-2-м

Нью Йорк. — 3 Літературно-Мистецького Клубу повідомляють, що в приміщенні цього Клубу, в п'ятницю 7-го травня ц. р. о год. 7:30 вечора, з рамени Літературно-Мистецького Клубу та Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, відбудеться Вечір роздачі нагород за відзначені літературні твори. Участь візьмуть: д-р Маруся Бек, Ліда Бурчинська, Оксана Керч, Іванна Савицька та Ірина Шпраменко.

В ДРУГІ БОЛЮЧІ РОКОВИНИ СМЕРТІ
нашого Незабутнього
МУЖА, БРАТА, ШВАГРА І ДІДЬКА

бл. п.

ВАСИЛЯ СЕГЕДИ

буде відправлена

ПАНАХИДА

в суботу, 8-го травня 1976 р.

о год. 1-й по пол.

на УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ

ЦВІНТАРІ в С. БАВІД БРУКУ, Н. Дж.

ДРУЖИНА І РОДИНА

Пані ЛАРИСА Т. ДОНЧУК
та ПРЕДСТАВНИЦТВО ВО УНГРІ в ЗСА
повідомляють, що

в суботу, 15 травня 1976 року

о год. 12-й дня

на УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ

ЦВІНТАРІ в С. БАВІД БРУКУ, Н. Дж.

буде

Посвячено Пам'ятник

НА МОГИЛІ ПИСЬМЕННИКА

св. п.

ЗОСИМА ДОНЧУКА

На посвяченні трапезу запрошують всіх, кому дорога

пам'ять Покійного: Друзі, Однородні, Колеги по перу,

Співробітники і Читачі Його творів —

вдова ЛАРИСА Т. ДОНЧУК
та ПРЕДСТАВНИЦТВО ВО УНГРІ в ЗСА

Українська Православна Катедра
СВ. ВОЛОДИМИРА в НЬЮ ЙОРКУ
160 Захід 82-га вулиця

В неділю, 9-го травня 1976 р.
після Служби Божої, о 1-й год. дня,
в ЦЕРКОВНІ ЗАЛІ
владштується

ДЕНЬ МАТЕРІ

В ПРОГРАМІ:
Служба — Д-р ВІТАЛІЙ ВОДІАН — „В пошану матері“
Мистецька частина: ЛАРИСА КУКРИЦЬКА-ЛЕСНЯК
та ВОЛОДИМИР ЛЕСНЯК; Танцювальна школа НІНІ
СУЛИМИ; Школа учнів на фортепіан проф. ЛЕВА
СТРУТАЦЬКОГО.

Програмою керує ВІРА ДОРОЖИНСЬКА.
СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

Українська Православна Церква
СВ. ТРОИЦІ в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.
836 Lyons Avenue, Irvington, N.J. 07111
Оцим повідомленням Парохія та Громадство, що

дня 9-го травня ц. р.
відбудеться

**ПОТРИНА СВЯТОЧНА УРОЧИСТИСТЬ —
ВЕЛИКОДНЄ СВЯЧЕНЕ,
ДЕНЬ МАТЕРІ**

та

**ДЕНЬ СВ. ЮРІЯ
ПЕРЕМОЖЦЯ**

Святочне Богослуження почнеться о 10-й ранку, і
закінчиться о 12-й год. Зараз, після Богослуження від-
будеться —

Великоднє Свячене — Обід

Під час обіду відбудеться мистецька програма з
участю церковного хору ім. Д. Вортицького під про-
водом інж. Д. ОЛИНІКА, виступ весняних гаїлок під
проводом пані І. КОНОНІВ, молодих піаністок і піані-
стів — парохія, декламация, бандуристів, тощо.

Просимо Українське Громадство прибути на цю
нашу церковну урочистість.

Комітет для Відзначення 200-річчя Американської Ре-
волюції та 100-річчя Українського Поселення в Америці
при Комітеті Об'єднаних Американсько-Українських Ор-
ганізацій Великого Нью Йорку — Метрополітальний Від-
діл УКА та українська церква св. Юра в Нью Йорку.

Субота, 15-го травня 1976 р.
год. 7:30 вечора

в аудиторії академії св. Юра
при 215 Схід 6-й вул.

**КОНЦЕРТ
ВОКАЛЬНОЇ МУЗИКИ**

Марта Кокольська-Мусійчук
СОПРАНО
Володимир Тисовський
БАС
Ігор Соневицький
ФОРТЕПІАНО

В програмі арії, цілі та дуети українських компози-
торів.
Дохід призначений на будову нової церкви св. Юра
в Нью Йорку.

ПРЕМ'ЄРА
двох українських
кольорових
фільмів

НАЙМИЧКА

Фільм „НАЙМИЧКА“ — це оповідання, базоване на
епіхальній поемі Т. Шевченка про незомую любов
матері до своєї дитини. На її очах виростає гарний,
молодий козак, не знаючи, що Наймичка — це його
мати. Тільки при кінці її життя він довідається прав-
ду.

Побачити „НАЙМИЧКУ“ — це пригадати собі части-
ну свого дитинства; пригадати свою матір і її недо-
спані ночі, турботи, веселі, але і часом гірко-сумні мо-
менти, а найбільше свою радість за її вірну любов.

В ДОДАТОК:
НОВИЙ ФІЛЬМ ВІДОМОГО УКРАЇНСЬКОГО
РЕЖИСЕРА
СЛАВКА НОВИЦЬКОГО
„СПОГАДИ МИНУЛИХ ЛІТ“

Після надзвичайних успіхів у Канаді, перший раз цей
фільм з'явиться на екранах Америки. Фільм запізнає
нас з життям і змаганнями перших українських посе-
ленців у Канаді. Фільм українською й англійською
мовами.

New York, N.Y.
Неділя, 9-го травня 1976 р.
СЕАНСИ: 4:00 і 6:30 ГОД.
FASHION HIGH SCHOOL,
225 West 24th Street
Philadelphia, Pa.
Субота, 15 і неділя 16 травня
СЕАНСИ:
СУБОТА — ГОД. 5 і 7:30 ВЕЧ.
НЕДІЛЯ — 2:00, 4:30 і 7:00 ВЕЧ.
UKRAINIAN CLUB,
841 N. Franklin Street

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНХ.

Неділя, 16 травня 1976, год. 4 по пол.

З нагоди святкування 200-річчя Незалежності Америки
і 100-річчя Українського Поселення.

КОНЦЕРТ ВИЗНАЧНИХ УЧНІВ

Виконавці: Надія Яворська, Елізабет Гофман, Борис Буняк, Лариса Гусак, Роберт
Дурко, Соня Шерер, Марта Махал, Талія Бабенко (кл. фортепіано).
Лариса Магун-Гурин (кл. сольмейн).

Залі ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ
149 Друга Авеню, НЬЮ ЙОРК, Н. Дж.

**УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
МИСТЕЦЬКА КОМІСІЯ**
запрошує на

**ВИСТАВКУ МИСТЕЦЬКИХ ПРАЦЬ
РОМАНА МАРАЗА**

Виставка відкрита від суботи, 8 травня до 31
травня щодня по полудні від 2-6 години (окрім
понеділка).

ПЕРШИЙ РАЗ У НЬЮ ЙОРКУ!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ

УНСоюзу!

„Встане Україна, і розвієтьму неволі...“

Під таким гаслом відбувся величавий Шевченківський концерт радіопрограми „Пісня України“ в неділю, 7-го березня в залі школи

Вест Парку в західній частині Торонта. Концерти-радіопрограми стали вже традицією в Торонті і якості цих концертів щораз то кра-

щас. Цим разом зала була повнісінька. Розпочав концерт і провів його програмною відомий артист Борис Дніпровий, зведення-рецитация якого переросла в патріотичний монтаж Бориса Дніпрового, участь в якому брав також артист Роман Лібер — продеклямувавши „Не на шовкових пелюшках“. У цьому монтажі не можна було не помітити наслідків праці й мистецького дару артиста-творця, який силою патосу геніальних творів нашого національного генія сягав вершин мистецького живого слова.

„Зіркую української пісні“, як зазначив конференсь.

була колишня солістка київської опери, меццо-сопрано, Ганна Колесник, яку за гарне виконання, учасники концерту, винагороджували гучними оплесками. Ганна Колесник виконала: „Реве та стогне Дніпр широкий“, „Нащо мені чорні брови“, „Така її доля“, „Минають дні“, „Чого мені тяжко“, „Утешала стежечку“ і „Думи мої“. Мені, як слухачеві, виконання „Думи мої“ здалося найсильнішим і найкращим.

Професор Микола Павлюк, прочитав доповідь про Шевченка, як основоположника нової української мови. Він повів учасників концерту в мовно-творчу лабораторію мовного генія і показав, як творчий геній Шевченка поклав підвалини під сучасну літературну мову великого українського народу. Доповідь була цікава і на високому науковому рівні.

Якщо зіркою пісні була співачка Ганна Колесник, то зіркою мистецького слова, був Олександр Чепурний, який рецитував „Холодний Яр“ і „Кавказ“. В його рецитациях відчувалась школа і талант.

І прикрасив виступ на концерті інсценізованою поемою „Тополя“. Над цією поемою не лише титанічно попрацювала, але й вклала в неї свою душу, артистка Євгенія Чайка, відома нашим численним слухачам з її виступів на нашій радіопрограмі, з її лектур і рецитаций, з її режисерської діяльності, з її умінь, та не лише умінь, а органічного бажання передати свої знання, свій талант нашій молоді.

І в „Тополі“ ми бачили ніби мистецьку копію Євгенії Чайки — її здібну артистку Лесю Дніпрову, у ролі дівчини. Роль ворожки в поемі „Тополя“ виконувала Олена Булат і вийшла в ній досконалим і правдивим. Своєю сценічним хостом блиснула на сцені також Стефа Дмитрів у ролі матері.

В інсценізації Євгенії Чайки поема „Тополя“ проявилась мистецтвом живого слова, вміння моделювати голос, вміння робити логічні наголоси, павзи, бути природним, невимушеним, живим, таким як наше рідне українське слово, як наша немирна душа.

До успіху концерту причинився добрий професійний музичний супровід на фортепіано Зенона Лавришина. На закінчення концерту, артисти і глядачі проспівали безсмертний „Заповіт“

С. Лантук

ВІДИШЛИ ВІД НАС

ВІЛАС ЯРОСЛАВ, член УНС Відділ ч. 57 Т-ва св. Петра і Павла в Котгове, помер на 63-му році життя. Похорон відбувся в Україні. Став членом УНСОУ в 1967 р. Похорон відбувся 24 грудня 1975 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Брукліні, Нью-Йорк. Вічна Ному Пам'ять! Секретар Відділу

ПОПІЛЬ МИХАЙЛО, член УНС Відділ ч. 108 Б-ва св. Миколая в Чикаго, Іллінойс, помер 4 грудня 1975 на 82-му році життя. Похорон відбувся в Гордичу, Іллінойс, в Україні. Став членом УНСОУ в 1968 році. Похорон відбувся 19-го грудня 1975 р. на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні, Пенсильванія. Вічна Ному Пам'ять! Секретар Відділу

РОЗДІЛЬСЬКА ЮЛІЯ, членка УНС Відділ ч. 287, померла 15 грудня 1975 р. на 67-му році життя. Похорон відбувся в Скрентоні, Пенсильванія, членкою УНСОУ в 1968 році. Похорон відбувся 19-го грудня 1975 р. на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні, Пенсильванія. Вічна Ному Пам'ять! Секретар Відділу

ГАРМІЧ ІВАН, член УНС Відділ ч. 50 в Лорейн, Огайо, помер 6 листопада 1975 р. на 62-му році життя. Похорон відбувся в Лорейн, Огайо. Став членом УНСОУ в 1969 р. Похорон відбувся 8 листопада 1975 р. на цвинтарі Рідже-Талл Меморіал Парк в Лорейн, Огайо. Вічна Ному Пам'ять! Секретар Відділу

ОНИЩУК МИХАЙЛ, член УНС Відділ ч. 243 Т-ва св. Миколая в Чикаго, Іллінойс, помер 8-го листопада 1975 р. на 64-му році життя. Похорон відбувся в Газен Крест, Іллінойс, членом УНСОУ в 1967 р. Похорон відбувся 10 листопада 1975 р. на цвинтарі Ассумпції в Клівленді, Огайо. Вічна Ному Пам'ять! Секретар Відділу

БЕЗІАЛЬЧИН АННА, членка УНС Відділ ч. 424 Т-ва ім. Героїв Крут у Філадельфії, Па., померла 8-го листопада 1975 р. на 47-му році життя. Похорон відбувся в Україні. Став членкою УНСОУ в 1968 році. Похорон відбувся в смутку чоловіка Василя та сина Валерія, Петра і Віктора. Похорон відбувся 12-го листопада 1975 р. на цвинтарі Оакленд в Філадельфії, Па. Вічна Ному Пам'ять! Лазар Івашин, секр. Від.

РЕВА ІВАН В., член УНСОУ Відділ ч. 207 Т-ва Галицька Січ в Дерфілд, Масс., помер 15 жовтня 1975 р. на 57-му році життя. Похорон відбувся в Дерфілд, Масс. Став членом УНСОУ в 1963 р. Похорон відбувся в смутку дружини, дочку, сина, 5 сестер, 6 братів і 2 племінників. Похорон відбувся 18 жовтня м. р. на цвинтарі св. Духа. Вічна Ному Пам'ять! Павло Рева, секр. Від.

ДОНОВСЬКА МАРІЯ, членка УНС Відділ ч. 325 Т-ва Запорожська Січ в Брукліні, Н. Й., померла 6-го жовтня 1975 р. на 82-му році життя. Похорон відбувся в Україні. Став членкою УНСОУ в 1941 році. Похорон відбувся в смутку чоловіка Теодора, дочку Павлушу і двох внуків. Похорон відбувся 9 жовтня 1975 р. на цвинтарі Міддл-Вілледж, Н. Й. Вічна Ному Пам'ять! Секретар Відділу

ТІТКО НИКОЛАЙ, член УНС Відділ ч. 354 Т-ва „Згода“ в Омага, Небраска, помер 13-го жовтня 1975 р. на 72-му році життя. Став членом УНСОУ в 1960 р. Похорон відбувся в смутку дружини, дочку Станіславу. Похорон відбувся 15 жовтня 1975 р. на цвинтарі св. Івана. Вічна Ному Пам'ять! Мирон Вілтик, секретар

ВІДІЛЬ ЮЛІЯ, членка УНС Відділ ч. 364 Т-ва св. Василя в Клівленді, Огайо, померла 12 листопада 1975 р.

на 77-му році життя. Похорон відбувся в Україні. Став членкою УНСОУ в 1934 році. Похорон відбувся в смутку чоловіка Івана, Іван В. Оляга і Марія, 10 внуків та 2 сестри в Україні. Похорон відбувся 15 листопада 1975 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Парма, Огайо. Вічна Ному Пам'ять! Секретар Відділу

ТКАЧ МИКОЛА, член УНС Відділ ч. 325 Т-ва Запорожська Січ в Брукліні, Н. Й., помер 8 вересня 1975 р. на 83-му році життя. Похорон відбувся в Україні. Став членом УНСОУ в 1929 році. Похорон відбувся в смутку сина Володимира, невістки Жені і внука Володимира. Похорон відбувся 11 вересня 1975 р. на цвинтарі Мт Олівет в Мангет, Н. Й. Вічна Ному Пам'ять! Вілліам Чупа, секр. Від.

КОЗИН ІВАН мол., член УНС Відділ ч. 264 Т-ва Української Трайдегт, в Карнегі Па., помер 30 вересня 1975 р. на 63-му році життя. Похорон відбувся в Карнегі, Па. Став членом УНСОУ в 1937 році. Похорон відбувся в смутку жінки Юлію, братів Павла, Степана і Володимира, сестер Юлію, Марію, Анну, Гелену, Саванету і Есмеральду. Похорон відбувся 20 вересня 1975 р. на цвинтарі Chartiers в Карнегі, Па. Вічна Ному Пам'ять! Секретар Відділу

Увага! нове Увага!
В КНИГАРСЬКОМУ ВІДДІЛІ ПРИ „СВОБОДІ“ можна вже закупити цікаве видання п. н. „КАТАРАКТ — САТАРАСТ“

МИХАЙЛА ОСАДЧОГО в англійській мові
Переклад і редакція: МАРКО ЦАРНИНИК
240 сторінок ціна 3.95 дол. з пересилкою

„СВОБОДА“
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J. 07303

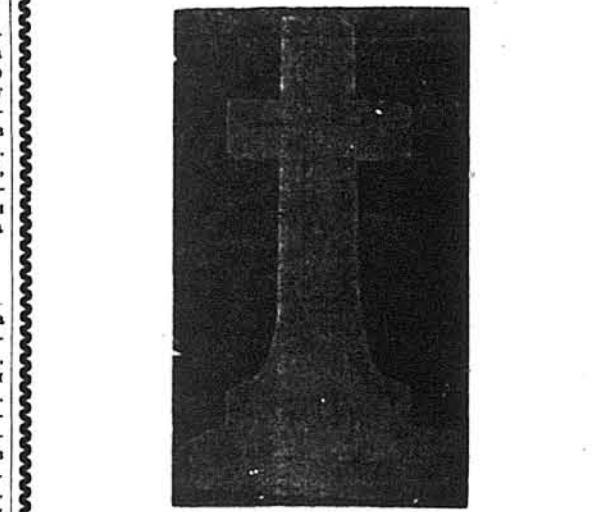
Увага! Все повнісінько друком два превеликі історичні документи:

„Денник Начальної Команди УГА“ і суд над генералом

М. Тарнавським
DAIRY OF THE SUPREME COMMAND OF THE UKRAINIAN GALICIAN ARMY

Сторінок 326 — тверда оправа. Ціна 10,00 дол. Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересилати чек або поштовою переказ, долучаючи 30 центів на кошти пересилки.
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)
або (201) 469-6288

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.

Власник Ю. Безсонів

• Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт пам'ятників Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.
• Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї, рівнож у бронзі, огорожі й лани на всіх цвинтарях.
Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873 (напроти „Українського Села“, у віддалі 3-ох хвилин від Першої-Пам'ятника).
Mailing Address:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

ТАРЗАН, Ч. 7472. Акція розвивається

LIKE AN ARBOREAL PREDATOR — TAZAN SILENTLY STALKS HIS HATED PREY...

...WHILE HIS WAZIRI FRIENDS HAVE DONE THEIR JOB WELL...
...В той час його друзі Вазірі добре виконали їхнє завдання...
...Кожний з них спарувався з узброєним „приятелем“...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 8-го ТРАВНЯ 1976 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Дністер 361 Відділ, о год. 5-й по пол. Проситися всіх прибути — є важні справи до обговорення та вирішення залежні вкладки. — М. Пізнак, предсідник, П. Кучма, секр., І. Пригода, касир.

НЕДІЛЯ, 9-го ТРАВНЯ 1976 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відділ, о год. 11-й ранку в залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — І. Попович, предс., І. Жугута, кас., М. Бобченко, секр.

ПОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ 8 Відділ, після останньої Сл. Божої (біля 1 год. по пол.) є церковний зал при Чеснот вул. Проситися чл. прибути та вирішити належні вкладки. — М. Шапкевич, предс., Марія Кульницька, секр.

ЧЕТВЕР, 15-го ТРАВНЯ 1976 р.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. Річні збори Т-ва ім. Сірого Лева 216 Відділ, о год. 7:30 веч. в Пастовому Домі, 84-49 Woodhaven, N.Y. 11421. На порядку: звіти Управи та К. Комісії та вибір Управи на 1976 р. та інші справи. Проситися чл. прибути. — Ю. Богачевський, гол., В. Олександрівський, секр., В. Коже-ньовський, касир.

РІЗНЕ

В Провідну Неділю на цвинтарі Церкви „Пам'ятника в С. Ванді Брукс, Н. Дж., 2 травня 1976 р. й забуду на полю біля авт.

ФОТОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ

„Contarese Super Zeiss Lens Planar 50 m. Carl Zeiss Nr. 4802899“.

Хто знайшов, дуже прошу повідомити, за винагородою. Oslja Iwanluk, 84-49 Woodhaven, N.Y. 11421. Тел. (212) 441-9596

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИКИ

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

5535 East Tremont Avenue BRONX, N.Y. 10465

191 Avenue „A“ NEW YORK, N.Y. 10009

Тел.: 674-8680

Директор ІОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ

Завідус влаштування похоронів в каплицях, поховань в кофінних райони міста. Похорони по мінімальних цінах.

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue CLIFTON, N.J.

Phone (201) 772-1880 R. H. Burnadz — J. J. McNeerney

Funeral Directors Chapels available through out the Metropolitan Area.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ В НАЙСТАРІШІ ШАДНИЦІ КЛІВЛЕНДУ

ОСНОВАНА 1886

- Тут Ваші гроші гарантовані високим резервним фондом.
- Тут Ваші гроші обезпечені Державною Агенцією F.S.L.I.C. до \$40,000.
- Тут Ваші гроші одержують високі відсотки виплачувані чотири рази в рік обраховувані щоденно від дня депозиту до дня виплати.
- Тут маєте великий вибір щадничих конт і сертифікатів.
- Тут можете легко щадити через пошту — ми оплачуємо кошта пересилки.
- Тут знайдете одну велику фінансову установу, яка для підкреслення тісного зв'язку з українською громадою, формально називає одну свою філію „Ukrainian Office“.
- Тут можете свої справи залагодити в українській мові.

ПЛАТИМО ВИСОКІ ВІДСОТКИ НА ОЩАДНОСТІ

5 1/4% Щадничі Сертифікати **5 3/4%**

Щоденні відсотки на щадничі конт — від дня депозиту до дня виплати — платні що три місяці. 6% - 7 3/4% Відсотки на Золоте Щадниче Конто — платне квартално.

ЦЕНТРАЛЯ:

333 EUCLID AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44114

— 18 філій для Вашої обслуги —

МАПНО: \$508,000,000

НЕМАТО ЯК НА

СОЮЗІВЦІ!

ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Найкраще місце відпочинку і вакацій з Кетскільських горах

біля м. КЕРТОНКСОН, Н. Й.

Замовляйте місяць зазчасу на: КІМНАТИ — на НЕЗРІВНЯНИЙ ВАКАЦІЙНИЙ ПОБУТ на Союзівці

Гірська природа, відновлені кімнати, домашня кухня, 7 тенісних кортів, відбіванкові площі, олімпійського розміру басейн, мистецькі і розважкові імпрези, забави та багато інших угоджень.

Дитячий Табір

Діти у віці 7-11 р., який триватиме: дитячий ДІВЧАТ — від 26 червня до 17 липня 1976 р. дитячий ХЛОПЦІ — від 17-го липня до 7 серпня 1976 р.

Тенісовий Табір

ХЛОПЦІ і ДІВЧАТА (12-18 рр.) від 19-30 червня 1976 р.

Курси

Українознавства від 8-го до 28 СЕРПНЯ 1976 р.

Ім'я і прізвище

Адреса

Замовлення висилати: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE Kerhonkson, N.Y. 12446 Тел. (914) 626-5641

ЦІНИ ОГолошень В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА“

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за акцією, посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивалі, пікніки, бенкети, банки, продажі, доми і т. д.) 5.00
ОГолошення НА 8 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 дол. за кожний ІНЧ

Якщо до оголошення включаться знімки — ви готовлення кліше з неї коштують додатково
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту \$ 6.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти 8.50
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на три шпальти 10.00

ОГолошення НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-Ої ГОДИНИ ДНЯ

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які дозвляють за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирішені попередні рахунки.

Рівночасно з оголошенням, проситися надіслати НАЛЕЖНУ СУМУ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „Самопоміч“ в Нью Йорку ПОЗИЧКИ

— на низькі відсотки, до сплати в догідних, місячних ратах:

- НА АВТА
- НА ХАТНЄ УСТАТКУВАННЯ
- НА ТОРГОВЕЛЬНІ І ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА
- НА ВСЯКІ ПОТРЕБИ ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ
- СТУДЕНТСЬКІ ПОЗИЧКИ — до сплати по закінченні студії
- ПОЗИЧКИ під застав реальностей (МОРГЕДЖІ) — на закупку і будову домі

SELF RELIANCE (N.Y.) FEDERAL CREDIT UNION 108 Second Avenue New York, N.Y. 10003

Тел.: (212) 473-7310